

Facultade de CC. Sociais e da Comunicación

Mais info na Web da Facultade

<http://www.csc.uvigo.es/>

(*)

(*)

Grao en Dirección e Xestión Pública

Materias

Curso 1

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
P04G090V01101	Dereito: Dereito administrativo I	1c	6
P04G090V01102	Dereito: Dereito constitucional	1c	6
P04G090V01103	Economía: Economía	1c	6
P04G090V01104	Ciencia política II: Fundamentos de ciencia da administración	1c	6
P04G090V01105	Ciencia política I: Introducción á ciencia política	1c	6
P04G090V01201	Economía: Empresa: Contabilidade financeira	2c	6
P04G090V01202	Socioloxía: Estrutura social contemporánea	2c	6
P04G090V01203	Estatística: Introducción á estatística administrativa	2c	6
P04G090V01204	Ciencia política III: Políticas públicas	2c	6
P04G090V01205	Ciencia política IV: Sistema político español e galego	2c	6

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Dereito: Dereito administrativo I				
Materia	Dereito: Dereito administrativo I			
Código	P04G090V01101			
Titulación	Grao en Dirección e Xestión Pública			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Dereito público			
Coordinador/a	Barreiro García, Adamantino			
Profesorado	Barreiro García, Adamantino Lopez Miño, Antonio Manuel			
Correo-e	tinobarreiro@uvigo.es			
Web	http://webs.uvigo.es/ada/			
Descrición xeral	Os obxectivos que persecue a ensinanza do dereito administrativo son o exame e a análise do ordenamento xurídico-administrativo, así como das distintas modalidades de administracións públicas, os instrumentos xurídicos da súa actividade. De acordo con estes obxectivos, porase particular énfase en familiarizar ao alumnado coas ferramentas necesarias para o estudo e o manexo da disciplina e o seu léxico propio, coa finalidade de que no sucesivo aquel poida interpretar e someter a crítica xurídica calquera texto legal ou xurisprudencial ou calquera documento expedido por unha Administración pública sen limitación ningunha que impida a súa comprensión. Non se trata tanto de que o estudantado acumule una inmensa cantidade de datos memorísticos sobre as normas xurídico-administrativas, senón de promover un acercamento comprensivo e crítico a esta rama do ordenamento xurídico e á actividade das distintas administracións públicas.			

Competencias de titulación	
Código	
A20	Coñecer os elementos básicos de xestión por competencias nas AAPP
A24	Comprender Estrutura, Organización e Funcionamento OOPP multinivel: UE, Administración Xeral Estado, CCAA, Xunta e Concellos
A26	Comprender marco legal das Institucións e a actividade que realizan no entorno multinivel
A30	Coñecer e diferenciar o conxunto de entes públicos e privados que traballan en rede coas AAPP
A34	Coñecer as bases do RXAP e PAC
A47	Coñecer os sistemas, técnicas básicas e normativa do control interno-externo do sector público
A51	Coñecer o réxime de impugnación das actuacións administrativas
A56	Saber aplicar as bases do RXAP e PAC
A76	Comprender a organización e funcionamento das AAPP e a súa dinámica na Nova Xestión Pública
A77	Aprender os conceptos básicos da Teoría das Organizacións Públicas
B16	Compromiso coa eficacia e eficiencia do traballo da administración

Competencias de materia	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
☐ Comprender a estrutura, a organización e o funcionamento das OO. PP. multinivel: UE, Administración xeral do Estado, CC. AA., Xunta e concellos.	A24
☐ Entender o marco legal das institucións e a actividade que realizan no medio multinivel.	A26
☐ Comprender a organización e o funcionamento das AA. PP. e a súa dinámica na nova xestión pública.	A76
☐ Coñecer e diferenciar o conxunto de entes públicos e privados que traballan en rede coas AA. PP.	A30
☐ Aprender os conceptos básicos da teoría das organizacións públicas.	A77
☐ Coñecer as bases do RXAP e PAC.	A34
☐ Coñecer os elementos básicos de xestión por competencias nas AA.PP.	A20
☐ Coñecer o réxime de impugnación das actuacións administrativas.	A51
☐ Saber aplicar as bases do RXAP e PAC.	A56
☐ Coñecer os sistemas, as técnicas básicas e a normativa do control interno e externo do sector público.	A47
☐ Implicarse coa eficacia e eficiencia do traballo da administración.	B16

Contidos	
Tema	
As ADMINISTRACIÓNS PÚBLICAS E A súa ORGANIZACIÓN (*I)	1. Introducción. A personalidade xurídica da Administración. 2. A diversidade de Administracións públicas. 3. A capacidade das persoas xurídicas públicas. a. De Dereito público. *b. De Dereito privado. 4. Os órganos administrativos 5. A competencia a. Concepto. *b. Criterios de determinación e clases *c. Técnicas de alteración e translación 6. Os conflitos entre Administracións públicas e entre órganos dunha mesma Administración.
As ADMINISTRACIÓNS PÚBLICAS E A súa ORGANIZACIÓN (*II)	1. A organización das Administracións territoriais españolas a) A Administración Xeral do Estado. Órganos centrais e periféricos. A Administración Xeral no exterior *b) As Administracións das Comunidades Autónomas. En particular, a Administración da Comunidade Autónoma de Galicia *c) As Administracións Locais 2. A organización das Administracións institucionais e entes corporativos a) Administracións institucionais. O fenómeno da descentralización funcional - a.1 Organismos públicos: axencias, organismos autónomos, entidades públicas empresariais. - a.2 As Administracións independentes *b) As empresas públicas
O ORDENAMENTO XURÍDICO ADMINISTRATIVO: ESTRUCTURA E CARACTERES	1. O sistema do ordenamento xurídico e os seus supostos; pluralidade de fontes, lagoas e a súa integración. 2. Caracteres do ordenamento xurídico administrativo. 3. A aplicación do ordenamento xurídico administrativo. a. No espazo. *b. No tempo: a *retroactividad das normas administrativas. *c. A interpretación do ordenamento xurídico administrativo.
As FONTES DO DEREITO ADMINISTRATIVO	1. A Constitución como fonte do Dereito administrativo. 2. Dereito administrativo e normas con forza de lei. a. A Lei formal e os seus tipos. *b. Os Decretos Leis. *c. A lexislación delegada: exercicio e controis da delegación lexislativa. 3. O Estado autonómico e o sistema de fontes do Dereito administrativo. a. Os Estatutos de Autonomía. *b. As relacións entre as Leis estatais e as autonómicas. *c. As Leis básicas.
O REGULAMENTO	1. Concepto. 2. Xustificación da potestade regulamentaria. 3. Distinción entre os Regulamentos e os actos administrativos. 4. A *inderogabilidade singular dos Regulamentos. 5. As relacións entre a Lei e o Regulamento. 6. Clases de Regulamentos. 7. Límites formais e materiais que condicionan a validez dos Regulamentos. a. A xerarquía dos Regulamentos. *b. O procedemento de elaboración dos Regulamentos. *c. A publicación dos Regulamentos. d. Os requisitos substanciais de validez dos Regulamentos. 8. Os Regulamentos ilegais. Técnicas de control da legalidade dos Regulamentos.
O PRINCIPIO DE LEGALIDADE DA ADMINISTRACIÓN	1. Contido do principio de legalidade. 2. Concepto de potestade. 3. As técnicas de atribución de potestades á Administración. 4. Clases de potestades administrativas. 5. En especial, a potestade *discrecional e a súa distinción respecto dos conceptos xurídicos indeterminados. 6. Técnicas de control da *discrecionalidad.

O ADMINISTRADO	1. O administrado. Formulación xeral. 2. Relacións de supremacía ou *sujeción xeral e especial. 3. A capacidade de obrar e as súas circunstancias *modificativas. 4. As situacións xurídicas subxectivas. 5. A participación do administrado nas funcións administrativas.
O ACTO ADMINISTRATIVO: CONCEPTO E ELEMENTOS	1. Concepto de acto administrativo. 2. Elementos dos actos administrativos. 3. Clases de actos administrativos: relevancia dos diferentes criterios.
EFICACIA DO ACTO ADMINISTRATIVO	1. A eficacia dos actos administrativos. Concepto. A eficacia inmediata. 2. Excepcións á eficacia inmediata: eficacia anticipada e eficacia demorada. 3. A notificación e publicación dos actos administrativos.
O PROCEDEMENTO ADMINISTRATIVO	1. O procedemento administrativo común e procedementos administrativos. 2. Os interesados. 3. Termos e prazos: o seu cómputo 4. Fases do procedemento administrativo: iniciación, instrución e finalización.
O SILENCIO ADMINISTRATIVO	1. O problema da inactividade da Administración. 2. O deber de resolver. 3. Efectos do silencio administrativo. a. Procedementos iniciados a solicitude do interesado. *b. Procedementos iniciados de oficio. 4. Natureza xurídica do silencio administrativo: ficción legal ou acto presunto. A eficacia dos actos presuntos. 5. O silencio administrativo no Dereito urbanístico. 6. A caducidade do artigo 44 e a caducidade do artigo 92 da Lei de Réxime Xurídico das Administracións Públicas e do Procedemento Administrativo Común: un mesmo termo para dous conceptos *emparentados pero diferentes.
Os VICIOS DOS ACTOS ADMINISTRATIVOS	1. Teoría da invalidez: graos de invalidez dos actos administrativos. 2. A nulidade absoluta ou de pleno dereito. 3. A *anulabilidade dos actos administrativos. 4. Irregularidades non *invalidantes.
IMPUGNACIÓN E REVISIÓN DOS ACTOS EN VÍA ADMINISTRATIVA	1. Concepto e características dos recursos administrativos. Procedementos alternativos de impugnación ou reclamación. 2. Clases de recursos administrativos. a) O recurso de alzada. *b) O recurso *potestativo de reposición. *c) O recurso extraordinario de revisión. 3. A revogación dos actos administrativos. a) Revogación por motivos de legalidade: a revisión de actos nulos e *anulables. *b) Revogación por motivos de oportunidade. 4. A rectificación de erros materiais, de feito ou *aritméticos. 5. As reclamacións previas ás vías civil e social. 6. A suspensión da eficacia dos actos administrativos en caso de recurso administrativo ou de revisión de oficio.
A COACCIÓN ADMINISTRATIVA	1. A execución forzosa. a. Os orzamentos da execución. *b. Principios do procedemento de execución. *c. Medios de execución forzosa. 2. A coacción directa. 3. Coacción ilexítima ou ""vía de feito"".
XURISDICCIÓN CONTENCIOSO-ADMINISTRATIVA	Aspectos xerais

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Seminarios	10	20	30
Titoría en grupo	10	10	20
Sesión maxistral	30	60	90
Probas de tipo test	2	0	2
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	2	0	2
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	2	4	6

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Seminarios	Solución de casos prácticos sobre os temas do programa.
Titoría en grupo	Resolución de dúbidas do alumnado e afianzamento de contidos.
Sesión maxistral	Exposición teórica dos contidos do programa, ben polo profesor, ben polos alumnos guados polo profesor

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Seminarios	-Dirección na localización do material cuxa busca para o estudo se encargue ao alumnado. -Orientación na realización das probas prácticas que se propoñan. -Explicación das correccións das probas prácticas.
Titoría en grupo	-Dirección na localización do material cuxa busca para o estudo se encargue ao alumnado. -Orientación na realización das probas prácticas que se propoñan. -Explicación das correccións das probas prácticas.
Probas	Descrición
Probas de tipo test	-Dirección na localización do material cuxa busca para o estudo se encargue ao alumnado. -Orientación na realización das probas prácticas que se propoñan. -Explicación das correccións das probas prácticas.
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	-Dirección na localización do material cuxa busca para o estudo se encargue ao alumnado. -Orientación na realización das probas prácticas que se propoñan. -Explicación das correccións das probas prácticas.
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	-Dirección na localización do material cuxa busca para o estudo se encargue ao alumnado. -Orientación na realización das probas prácticas que se propoñan. -Explicación das correccións das probas prácticas.

Avaliación		
	Descrición	Cualificación
Seminarios	Asistencia e participación.	10
Titoría en grupo	Asistencia e participación.	10
Sesión maxistral	Asistencia e participación.	5
Probas de tipo test	Calidade na resolución das probas.	25
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Calidade na resolución das probas.	30
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	Calidade na resolución das probas.	20

Outros comentarios sobre a Avaliación

-A nota alcanzada en avaliación *contínua terá un peso do 50% na cualificación global, correspondéndose a nota alcanzada no exame final co outro 50% de *lacionalificación global.

-Para poder presentarse ao exame final con respecto da nota da avaliación *contínua será imprescindible que o estudante alcance un aprobado nas probas das que conste a avaliación *contínua. Si non se cumpriese ese requisito, o estudante deberá facer a proba final na modalidade indicada no último punto destas observacións.

-Para que a nota da avaliación *contínua sómese á nota do exame final será preciso que o alumno alcance un aprobado neste último.

-Os alumnos que non aproben a avaliación *contínua ou os que por causa xustificada (motivos de traballo, enfermidade etc.) non poidan realizar a avaliación *contínua, terán dereito a un exame final específico de carácter teórico-práctico no que poderán alcanzar o 100% da nota. Neste exame se *evaluará a *adquisición de todas as competencias globais da materia.

Bibliografía. Fontes de información

Código de las Leyes Administrativas,

GAMERO CASADO, E. y FERNÁNDEZ RAMOS, S., **Manual Básico de Derecho Administrativo**, última,

GARCÍA DE ENTERRÍA, E. y FERNÁNDEZ RODRÍGUEZ, T.-R., **Curso de Derecho Administrativo**, última,

SÁNCHEZ MORÓN, M., **Derecho Administrativo. Parte general**,. **Tecnos, Madrid**, última,

-Código de Leyes Administrativas

- GARCÍA DE ENTERRÍA, E. y FERNÁNDEZ RODRÍGUEZ, T.-R., Curso de

Derecho Administrativo, Civitas, Madrid, 2 vols. (últimas ediciones)

- GAMERO CASADO, E. y FERNÁNDEZ RAMOS, S., Manual Básico de Derecho Administrativo, Tecnos, Madrid, última edición.

- PARADA VÁZQUEZ, R., Derecho Administrativo, Marcial Pons, Madrid, 3 vols., últimas ediciones.

- SÁNCHEZ MORÓN, M.: Derecho Administrativo. Parte general,. Tecnos, Madrid, última edición.

- Artigos relacionados con cada punto do programa.

Recomendacións**Materias que continúan o temario**

Dereito administrativo II/P04G090V01302

Xestión de recursos humanos I: Perspectiva legal/P04G090V01402

Xestión da contratación do sector público/P04G090V01504

Ética pública e responsabilidade xurídica do empregado público/P04G090V01903

Goberno e administración electrónica/P04G090V01913

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Dereito: Dereito constitucional				
Materia	Dereito: Dereito constitucional			
Código	P04G090V01102			
Titulación	Grao en Dirección e Xestión Pública			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	1c
Lingua de impartición				
Departamento	Dereito público			
Coordinador/a	Gregores Villaverde, Maria Jose			
Profesorado	Gregores Villaverde, Maria Jose			
Correo-e	mjgv@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	- Coñecer o significado actual das funcións que a vixente Constitución Española asume no marco do Estado social e democrático de dereito. - Entender o significado xeral dos principios esenciais que inspiran a Constitución de 1978 e distinguir as súas manifestacións no texto constitucional. - Coñecer o valor normativo da Constitución e a súa incidencia sobre o ordenamento xurídico, así como o especial significado e estrutura das normas constitucionais e a súa interpretación. - Dominar o sistema de fontes do dereito do ordenamento xurídico español no medio multinivel, isto é, os diversos tipos de normas e as súas relacións. - Coñecer e comprender o réxime xurídico básico das institucións públicas e o seu funcionamento, así como os seus medios e límites de actuación. - Coñecer o sistema institucional deseñado na Constitución de 1978 respecto do Estado, o que implica coñecer a composición e as funcións das diversas institucións (coroa, Cortes Xerais, Goberno e administracións públicas, Poder Xudicial e Tribunal Constitucional), así como as súas relacións recíprocas. - Coñecer o sistema de distribución territorial do poder. - Identificar e comprender o marco de participación española na UE e as súas consecuencias.			

Competencias de titulación	
Código	
A24	Comprender Estrutura, Organización e Funcionamento OOPP multinivel: UE, Administración Xeral Estado, CCAA, Xunta e Concellos
A26	Comprender marco legal das Institucións e a actividade que realizan no entorno multinivel
A28	Coñecer os fundamentos teóricos do e-Goberno, a e-Administración e o e-Goberno
A70	Saber emitir reflexións, xuízos e ideas sobre aspectos relativos ao ámbito político-administrativo, económico, social e xurídico
A71	Capacidade de aprendizaxe autónoma para emprender estudos posteriores
A78	Comprender a estrutura institucional e político-administrativa da Unión Europea, así como o seu réxime xurídico e políticas públicas
A82	Comprender a estrutura e funcionamento das Institucións Políticas
B10	Saber emitir reflexións, xuízos e ideas sobre aspectos relativos ao ámbito político-administrativo, económico, social e xurídico
B15	Compromiso e defensa dos valores democráticos
B26	Compromiso cos Dereitos humanos, a igualdade, a xustiza e o desenvolvemento sustentable

Competencias de materia			
Resultados previstos na materia		Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Comprender Estrutura, Organización e Funcionamento OOPP multinivel: UE, Administración Xeral Estado, CCAA, Xunta e Concellos		A24	B10
		A26	B15
Comprender marco legal das Institucións e a actividade que realizan no entorno multinivel		A28	B26
Coñecer os fundamentos teóricos do e-Goberno, a e-Administración e o e-Goberno		A70	
Saber emitir reflexións, xuízos e ideas sobre aspectos relativos ao ámbito político-administrativo, económico, social e xurídico		A71	
		A78	
Compromiso cos Dereitos humanos, a igualdade, a xustiza e o desenvolvemento sustentable		A82	
Compromiso e defensa dos valores democráticos .			
Comprender a estrutura institucional e político-administrativa da Unión Europea, así como o seu réxime xurídico e políticas públicas			
(*) (*) oadsfasigà0oirf			
(*) (*) oadsfasigà0oirf			

Contidos	
Tema	
1. Introducción ao Dereito Constitucional.	Orixes do constitucionalismo. Concepto de Constitución. Definición, natureza y contenido de Derecho Constitucional
2. O Constitucionalismo histórico español.	Os textos constitucionis do século XIX. A Constitución de 1931. A Dictadura de Franco.
3. Transición a democracia e Constitución Española de 1978.	A Ley para a Reforma Política de 1977 e a transición a democracia. Elaboración e aprobación da Constitución española de 1978. Notas fundamentais do noso texto constitucional.
4. A Constitución española de 1978. Valores e principios fundamentais da Constitución.	Estructura e contido da Constitución. Preamble o Título Preliminar. Os principios ordenadores do réxime constitucional español. O Estado social e democrático de Dereito.
5. A Constitución como norma xurídica. As garantías da Constitución.	O valor normativo da Constitución. Rixidez e control de constitucionalidade. Referencia ao Tribunal Constitucional. A Reforma da Constitución.
6. A Constitución e as fontes do Dereito.	A Lei na Constitución española. Leis orgánicas e leis ordinarias. As normas con forza de lei. Outras fontes do Dereito. O sistema de fontes español e o Dereito da Unión Europea.
7. Os dereitos fundamentais e as libertades públicas.	Constitucionalización e internacionalización dos Dereitos Fundamentais. Concepto. Regulación no Título I da Constitución española. Deberes constitucionais.
8. Dereitos de ámbito persoal. Dereitos políticos e de participación. Dereitos económicos e sociais.	Principio de igualdade. Derecho a la libertad y seguridad. Derecho a la tutela judicial efectiva y demás garantías procesales. Principio de legalidad. Otros
9. Garantías e suspensión dos Dereitos Fundamentais.	Garantías constitucionais, clasificación. Garantías xurisdiccionais: o recurso de amparo. Protección internacional e supranacional dos dereitos.
10. Os poderes constitucionais do Estado. A Coroa.	A Coroa: o seu papel no sistema constitucional español: a Monarquía Parlamentaria. As Atribucións do Rei. Réximen sucesorio. A Rexencia.
11. Os poderes constitucionais do Estado. As Cortes Xerais.	Autonía das Cámaras. Bicameralismo imperfecto. O estatuto xurídico dos parlamentarios. Estructura, organización o funcionamento das Cámaras. Funcións das Cámaras e órganos auxiliares.
12.- Os poderes constitucionais do Estado. O Poder Executivo. O Poder Xudicial.	O Goberno no sistema constitucional. Composición, estrutura e funcionamento. O Presidente do Goberno. As funcións do Goberno. A Administración Pública. O Poder Xudicial. O Ministerio Fiscal.
13.- A organización territorial do Estado.	Os principios xerais da organización territorial do Estado. O Estado autonómico. As Comunidades Autónomas e a súa organización institucional. Os Estatutos de Autonomía. Reparto competencial e relacións entre o Estado e as Comunidades Autónomas.
14.- A organización territorial do Estado: o Estatuto de Autonomía de Galicia.	Antecedentes históricos. Estructura e instrucións políticas galegas. Reforma do Estatuto.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Prácticum	12	12	24
Titoría en grupo	7	0	7
Seminarios	9	0	9
Traballos tutelados	19	0	19
Sesión maxistral	25	50	75
Informes/memorias de prácticas	1	0	1
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	4	8	12
Traballos e proxectos	1	2	3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Prácticum	Análise de textos e normas: método crebacabezas en grupos informais. Debates sobre temas de actualidade. Exposición do traballo en equipo.
Titoría en grupo	Seguimento do traballo en equipo. Preparación de seminarios.
Seminarios	Asistencia e presentación, por parte do alumnado, dun resumo ou recensión sobre un texto ou tema a un grupo reducido de compañeiros que preguntarán ao finalizar.
Traballos tutelados	Traballo en equipo. Traballo persoal: elaboración de conceptos clave de cada epígrafe da materia que se está explicando e aprendendo; resumo ou recensión para o seminario; comentario de textos sobre o temario da disciplina; resposta a preguntas formuladas; resolución de exercicios e problemas.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Recoméndaselle ao alumnado que acuda á docente para resolver as dúbidas que lle poidan xurdir en relación coa materia que ten que estudar ou co traballo que ten que realizar, o que lle servirá de apoio e motivación nos seus estudos; consultas que poderán resolverse nos horarios previamente fixados pola profesora.
Prácticum	Recoméndaselle ao alumnado que acuda á docente para resolver as dúbidas que lle poidan xurdir en relación coa materia que ten que estudar ou co traballo que ten que realizar, o que lle servirá de apoio e motivación nos seus estudos; consultas que poderán resolverse nos horarios previamente fixados pola profesora.
Seminarios	Recoméndaselle ao alumnado que acuda á docente para resolver as dúbidas que lle poidan xurdir en relación coa materia que ten que estudar ou co traballo que ten que realizar, o que lle servirá de apoio e motivación nos seus estudos; consultas que poderán resolverse nos horarios previamente fixados pola profesora.
Titoría en grupo	Recoméndaselle ao alumnado que acuda á docente para resolver as dúbidas que lle poidan xurdir en relación coa materia que ten que estudar ou co traballo que ten que realizar, o que lle servirá de apoio e motivación nos seus estudos; consultas que poderán resolverse nos horarios previamente fixados pola profesora.
Traballos tutelados	Recoméndaselle ao alumnado que acuda á docente para resolver as dúbidas que lle poidan xurdir en relación coa materia que ten que estudar ou co traballo que ten que realizar, o que lle servirá de apoio e motivación nos seus estudos; consultas que poderán resolverse nos horarios previamente fixados pola profesora.

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Prácticum	Avaliación continua a través da exposición de traballos, resumos e exercicios prácticos. Os alumnos aplicarán os coñecementos teóricos e prácticos da materia as actividades plantexadas.	20
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Valoración global do proceso de aprendizaxe e adquisición de competencias por medio dunha proba que inclúe preguntas sobre aspectos concretos da materia, cunha cualificación numérica de 0 a 10.	60
Traballos e proxectos	Avaliación continua a través do traballo autónomo do alumnado sendo obrigatoria a exposición oral dalgún tema sobre a disciplina impartida, diferentes para cada alumno.	20

Outros comentarios sobre a Avaliación

As cualificacións obtidas polos alumnos que se sometan a avaliación continua desenvolvida de forma presencial perante o curso (requerindo que asistencia e participación mínima dun 80%) sumaránse a nota obtida na proba teórica final sobre o contido do programa. No caso de que non se superase a proba teórica na convocatoria de xaneiro, conservarase a nota obtida no proceso de avaliación continua ata a convocatoria de xullo dese ano.

Aqueles alumnos que non poideran participar no desenvolvemento do curso de maneira presencial ou non fixeran os traballos e prácticas requiridos, terán unha avaliación final que implicará o desenvolvemento por escrito de preguntas relativas ao programa da materia e a resolución dunha parte práctica, sendo a nota máxima dun 80%, sen poder optar a cualificación correspondente a traballos e proxectos.

A nota obtida polos alumnos no seu traballo na parte de avaliación continua, sumárase a conseguida no exame teórico, sempre que neste último supere a materia cun nota mínima de 3 (sobre 6) polo tanto non se fará dita suma se non se chega ao mínimo sinalado.

A nota que obteñan os alumnos por la seu traballo durante o curso na parte bbpráctica -casos e prácticas- sumárase a conseguida no exame teórico, sempre que neste se alcance a nota de 3 (sobre 6), polo tanto non se sumará se non se obteñen o mínimo sinalado.

Bibliografía. Fontes de información

Enrique Alvarez Conde, **Curso de Derecho Constitucional**, 6ª edición,
Antonio Torres del Moral, **Principios de Derecho Constitucional español**, 6ª edición,

Luis López Guerra, Eduardo Espin, Joaquín García Morillo, Pablo Pérez Tremps y Miguel Satústegui, **Derecho Constitucional**, última edición,

Jorge Rodríguez Zapata, **Teoría y práctica de Derecho Constitucional**,

Javier Pérez Royo, **Curso de Derecho Constitucional**, 12ª edición,

Aranzadi, Eur-Lex, Iber-Lex, El derecho internet, Tirant on Lline, Colex,

www.boe.es, www.congreso.es, www.senado.es, www.poderjudicial.es, www.tribunalconstitucional.es, www,

Recomendaciones

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Economía: Economía				
Materia	Economía: Economía			
Código	P04G090V01103			
Titulación	Grao en Dirección e Xestión Pública			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Economía aplicada			
Coordinador/a	Caballero Míguez, Gonzalo			
Profesorado	Caballero Míguez, Gonzalo Padín Fabeiro, María Carmen			
Correo-e	gcaballero@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral				

Competencias de titulación

Código	
A12	Coñecer os principais métodos de traballo aplicados á xestión administrativa pública e do Sector non Lucrativo
A59	Saber aplicar a metodoloxía das Ciencias Sociais e das Técnicas de Investigación Social
A63	Saber aplicar métodos, modelos e técnicas de datos cualitativos e cuantitativos (estadísticos)
B1	Capacidade para planificar, implantar, avaliar e analizar políticas públicas
B23	Capacidade de resolución de problemas
B25	Capacidade de razoamento crítico e aceptación de ideas e críticas
B29	Disposición para traballar en equipo

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
☐ Coñecer procesos de obtención, elaboración, análise e interpretación de datos para a toma de decisións.	A12	B1
☐ Distinguir os principais métodos de traballo aplicados á xestión administrativa pública e do sector non lucrativo.	A59	B23
☐ Saber aplicar métodos, modelos e técnicas de datos cualitativos e cuantitativos (estadísticos).	A63	B25
☐ Ser capaz de planificar, implantar, avaliar e analizar políticas públicas.		B29
☐ Ter disposición para traballar en equipo.		

Contidos

Tema	
Introducción a la Economía	Conceptos introductorios La Ciencia Económica y el método científico Ideas Básicas de Economía Enfoques de economía
La economía de mercado	Demanda de mercado Oferta de mercado Elasticidades Equilibrio de mercado
Indicadores de actividad económica: Macroagregados	Principales macroagregados Contabilidad Nacional Tratamiento de los datos Análisis de Resultados
Economía Mundial	Desarrollo y subdesarrollo económico Perspectivas de economía internacional Tendencias de la economía mundial
Economía Española	Evolución de la economía española desde el s.XX Estructura económica española Tendencias actuales de la economía española

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
--	---------------	--------------------	--------------

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

	Descrición
Traballos de aula	Na aula traballarase de forma participativa para resolver casos reais.
Debates	A partir de noticias reais de xornais e prensa especializada, estableceranse, tendo en conta a teoría desenvolvida na clase maxistral, as claves para entender a economía real.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Proporanse exercicios concretos e/ou cuestionarios que deberán resolverse de forma individual e na clase, así como análises de documentos e lecturas.
Traballos tutelados	Serán traballos de curso que poden plantexarse aos alumnos como realización de prácticas por parte dos profesores.
Sesión maxistral	Farase unha exposición das principais teorías e fundamentos teóricos da economía para que o alumnado sexa capaz de entender a situación desta.

Metodoloxías	Descrición
Traballos de aula	Os profesores atenderán as dúbidas do alumnado e farán un seguimento da realización por parte do alumnado dos traballos de aula, traballos tutelados ou outros que haxa nas clases prácticas
Traballos tutelados	Os profesores atenderán as dúbidas do alumnado e farán un seguimento da realización por parte do alumnado dos traballos de aula, traballos tutelados ou outros que haxa nas clases prácticas

	Descripción	Cualificación
Traballos de aula	Valorarase a calidade e orixinalidade dos traballos realizados.	La resolución de problemas-ejercicios, traballos de aula y tutelados se valorará conjuntamente hasta un 30
Resolución de problemas e/ou exercicios	Avaliarase a presentación dos exercicios e a posta en común na aula.	La resolución de problemas-ejercicios, traballos de aula y tutelados se valorará conjuntamente hasta un 30
Traballos tutelados	Se valorará o contido e a exposición dos traballos	La resolución de problemas-ejercicios, traballos de aula y tutelados se valorará conjuntamente hasta un 30
Probas de resposta curta	Examen de resposta breve y tipo test. El examen es obligatorio y valora los conocimientos y competencias del alumno. Para aprobar la asignatura es necesario aprobar el examen.	70

Bibliografía. Fontes de información

García, J. M. e Durán, G. (2004): *SISTEMA ECONÓMICO MUNDIAL*. Thomson. Madrid

Krugman, P. (2008): *FUNDAMENTOS DE ECONOMÍA*. Reverté. Barcelona

Pardellas, X et al. (2005): *ECONOMÍA BÁSICA*. Xerais. Vigo

Página 12 de 34

DATOS IDENTIFICATIVOS**Ciencia política II: Fundamentos de ciencia de la administración**

Materia	Ciencia política II: Fundamentos de ciencia de la administración			
Código	P04G090V01104			
Titulación	Grado en Dirección y Gestión Pública			
Descriptores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	1c
Lingua de impartición	Castellano			
Departamento	Sociología, ciencia política y de la administración y filosofía			
Coordinador/a	Varela Álvarez, Enrique José			
Profesorado	Varela Álvarez, Enrique José			
Correo-e	evalvarez@uvigo.es			
Web	http://www.enriquejosevarelaalvarez.com			
Descripción xeral	La ciencia de la administración es un enfoque de análisis de la realidad administrativa e institucional que se integra dentro de las ciencias de la política o ciencias políticas. Como subenfoque de ésta, se orienta hacia el estudio de las instituciones administrativas como reguladoras del conflicto social, del que formarían parte el resto de actores de las sociedades contemporáneas, como son el sector empresarial, el tercer sector, los partidos políticos, los sindicatos, etc. De ahí la importancia de estudiar desde la ciencia de la administración el conjunto de las administraciones públicas que operan en los sistemas político-administrativos de bienestar, al aportar luz sobre los sistemas de articulación administrativa del poder público, así como el personal que en ellas trabaja, y las políticas y programas que producen para el conjunto de la sociedad. Sin la competencia que produce la ciencia de la administración, se antoja difícil conocer el conjunto de objetivos de las organizaciones públicas multinivel que operan en Europa, España y Galicia, además de las definiciones de interés general que realizan cada una de ellas, junto con sus normas de comportamiento (legales y alegales), y la lógica de subordinación al poder político. Entre los contenidos básicos que recoge la materia, podemos encontrar en los siguientes módulos: 1. Las administraciones públicas contemporáneas como objeto de estudio. 2. La introducción a los sistemas administrativos comparados. 3. La evolución de las administraciones públicas en el entorno multinivel e intergubernamental: Unión Europea, España y Galicia.			

Competencias de titulación

Código	
A29	Comprender el comportamiento de los actores político-administrativos
A30	Conocer y diferenciar el conjunto de entes públicos y privados que trabajan en red con las AAPP
A70	Saber emitir reflexiones, juicios e ideas sobre aspectos relativos al ámbito político-administrativo, económico, social y jurídico
A74	Comprender las Teorías y Enfoques de Ciencia Política y de la Administración
A80	Comprender la estructura, organización y funcionamiento de las AAPP multinivel
B15	Compromiso y defensa de los valores democráticos
B25	Capacidad de razonamiento crítico y aceptación de ideas y críticas
B29	Disposición para trabajar en equipo

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Comprender el comportamiento de los actores político-administrativos.	A29
Conocer y diferenciar el conjunto de entes públicos y privados que trabajan en red con las AAPP.	A30
Saber emitir reflexiones, juicios e ideas sobre aspectos relativos al ámbito político-administrativo, económico, social y jurídico.	A70
Disposición para trabajar en equipo.	B29
Compromiso y defensa de los valores democráticos.	B15
Capacidad de razonamiento crítico y aceptación de ideas y críticas.	B25
Comprender las teorías y enfoques de la ciencia política y de la Administración.	A74
Comprender la estructura, organización y funcionamiento de las AAPP multinivel.	A80

Contenidos	
Tema	
1. Sociedad, economía, mercado y Administración Pública ante la globalización.	1. ¿Qué es la globalización? 2. Una visión desde las Administraciones Públicas.
2. Enfoques de análisis de las Administraciones Públicas contemporáneas.	1. Enfoque de ciencia política. 2. Enfoque de ciencia de la Administración. 3. Enfoque de políticas públicas. 4. Enfoque de teoría de la organización y gestión pública. 5. Enfoque de relaciones y gestión. intergubernamentales. 6. Enfoque gobernanza.
3. La ciencia de la administración: elementos básicos de análisis.	1. Palabras clave para el análisis de las Administraciones Públicas. 2. Dimensiones del análisis: 2.1. Estructuras administrativas. 2.2. Estructuras de personal.
4. Las administraciones del Estado: nueva configuración institucional multinivel e intergubernamental.	1. Administraciones Públicas en la OCDE. 2. Administraciones Públicas en la Unión Europea. Administraciones centrales en España. 3. El Estado autonómico y su realidad político-administrativa. 4. La Administración local en el Estado de las Autonomías. 5. Las Administraciones Públicas en Galicia. 6. Las Administraciones Públicas en los ámbitos transfronterizos. La Eurorregión Galicia-Norte de Portugal.
5. Conclusiones: gobernanza y Administraciones Públicas.	1. Estrategias de las Administraciones Públicas para el siglo XXI. 2. Gobernanza y redes en España: participación de las Administraciones Públicas en los asuntos públicos.

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas y/o ejercicios	20	40	60
Seminarios	8	8	16
Debates	3	6	9
Sesión magistral	12	12	24
Pruebas de autoevaluación	4	5	9
Informes/memorias de prácticas	6	12	18
Estudio de casos/análisis de situaciones	7	7	14
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.			

Metodoloxías	
	Descrición
Resolución de problemas y/o ejercicios	En grupo, se realizarán los siguientes ejercicios: Módulo 1: Enumerar y describir las instituciones de la globalización y qué papel juegan las Administraciones Públicas multinivel en ellas. Módulo 2: Analizar un problema público desde la perspectiva de cada uno de los enfoques de análisis de las Administraciones Públicas Módulo 3: Distinguir entre instituciones-organizaciones y Administraciones Públicas. Módulo 4: Establecer y justificar las instituciones públicas y las estructuras administrativas de España y Galicia. Módulo 5: Elaborar un informe a través del cual se defina el papel de las Administraciones Públicas en España y Galicia.
Seminarios	Superar los 4 tests de autoevaluación programados para los módulos 1 al 4 de la materia
Debates	Organizar un grupo de debate estable para todo el cuatrimestre, en el que participen todos los alumnos organizados en cuatro equipos. el objetivo será que cada uno de los equipos adopte una posición y la defienda públicamente ante el resto de equipos, para cada uno de los cinco módulos de la materia.
Sesión magistral	Participar, de forma individual, a través de preguntas, en las sesiones de teoría que se desarrollarán los martes por la tarde, bajo el formato de grupos grandes.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas y/o ejercicios	A lo largo de las diferentes sesiones magistrales semanales programadas en la guía de la materia, el tutor de la materia se encargará de resolver las dudas que se planteen en relación con los contenidos, la metodología y las actividades establecidas para el aprovechamiento y el aprendizaje de los contenidos y competencias de la misma.

Sesión magistral	A lo largo de las diferentes sesiones magistrales semanales programadas en la guía de la materia, el tutor de la materia se encargará de resolver las dudas que se planteen en relación con los contenidos, la metodología y las actividades establecidas para el aprovechamiento y el aprendizaje de los contenidos y competencias de la misma.
------------------	--

Evaluación		
	Descripción	Cualificación
Resolución de problemas y/o ejercicios	La resolución de problemas y ejercicios se define como una parte fundamental para poder realizar una evaluación continuada del trabajo del alumno. Para lo cual será requisito participar en las diferentes sesiones de martes y jueves programadas al efecto.	55
Seminarios	La participación individual en seminarios programados y/o recomendados por el Área de Ciencia Política y de la Administración de la Universidade de Vigo, se considera una herramienta necesaria para el afianzamiento de conceptos y el análisis crítico sobre las Administraciones Públicas.	2
Debates	El debate en grupo favorece la crítica constructiva y desarrolla las capacidades de comunicación, expresión y negociación (entre otras) de los alumnos en la enseñanza superior. De ahí la importancia de este instrumento para el desarrollo de los contenidos y el cumplimiento de los objetivos de la materia.	2
Sesión magistral	La asistencia a las sesiones teóricas supone la base sobre la cual se construye parte del conocimiento de la materia. La otra parte necesaria, implica la participación de los alumnos a través de preguntas al tutor.	20
Pruebas de autoevaluación	De forma individual, cada uno de los alumnos deberá cumplimentar una breve prueba de autoevaluación para cada uno de los módulos de la guía.	20
Informes/memorias de prácticas	Las prácticas que cada equipo de trabajo ha ido desarrollando a lo largo del cuatrimestre deberán ser objeto de análisis en un informe descriptivo a través del cual se resume cada una de las actividades planteadas por el tutor para cada módulo.	1

Outros comentarios sobre a Avaliación

NOTA IMPORTANTE: Los/as alumnos/as que no puedan asistir a las clases presenciales por motivos justificados (laborales, familiares y/o situación de dependencia), previo acuerdo con el profesor de la materia y el Coordinador del Grado, podrán acogerse al inicio del semestre a las formulas alternativas de evaluación continua semipresencial, consistentes en a) la realización de actividades y ejercicios a través de la plataforma TEMA, b) la presencia activa en las tutorías marcadas por el profesor, y c) la realización de una prueba final objetiva de valoración del aprendizaje y adquisición de las competencias de la materia.

Fuentes de información

Mariano Baena del Alcázar, **Manual de Ciencia de la Administración**, Editorial Síntesis,
Xavier Ballart y Carles Ramió, **Ciencia de la Administración**, Tirant lo Blanch,
Enrique Varela, **Administraciones Públicas Contemporáneas**, Tórculo Edicións,

Recomendaciones

Materias que continúan o temario

Ciencia política I: Introducción a la ciencia política/P04G090V01105
Ciencia política III: Políticas públicas/P04G090V01204
Ciencia política IV: Sistema político español y gallego/P04G090V01205
Gestión de documentos e información administrativa/P04G090V01305
Gestión de recursos humanos II: Organización y gestión del empleo público/P04G090V01403
Gestión pública y organización de servicios públicos/P04G090V01404
Dirección pública: Liderazgo y legitimidad/P04G090V01602
Gobiernos locales/P04G090V01502
Evaluación de políticas, programas y proyectos públicos/P04G090V01901
Gobierno y administración electrónica/P04G090V01913
Instituciones político-administrativas en perspectiva comparada/P04G090V01905
Modelos de mejora continua en las administraciones públicas y en el sector no lucrativo/P04G090V01906

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Ciencia política I: Introducción a la ciencia política/P04G090V01105
Ciencia política III: Políticas públicas/P04G090V01204

Outros comentarios

Para las asignaturas que continúan el temario, se recomienda seguir el itinerario formativo propuesto por el Área de Ciencia Política y de la Administración al objeto de profundizar en el perfil de Gestión y de Dirección Pública, según aparece en el documento Anexo 1: "Itinerario Formativo Ciencia Política y de la Administración" (Materia Plataforma TEMA: P04G090104).

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Ciencia política I: Introducción á ciencia política				
Materia	Ciencia política I: Introducción á ciencia política			
Código	P04G090V01105			
Titulación	Grao en Dirección e Xestión Pública			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	1c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Socioloxía, ciencia política e da administración e filosofía			
Coordinador/a	Cancela Outeda, Celso			
Profesorado	Cancela Outeda, Celso			
Correo-e	ccancela@uvigo.es			
Web	http://http://csc.uvigo.es/index.php/profesorado/57-celso-cancela-outeda/64-celso-cancela-outeda.html			
Descrición xeral	Esta materia pretende que o alumnado adquira un conxunto de ferramentas conceptuais relativas á organización política estatal que ademais de contribuír á súa formación xeral e proporcionarlle certos coñecementos básicos para outras materias lle permitan contextualizar axeitadamente o fenómeno das administracións públicas dende a óptica da politicoloxía.			

Competencias de titulación

Código	
A26	Comprender marco legal das Institucións e a actividade que realizan no entorno multinivel
A29	Comprender o comportamento dos actores político-administrativos
A71	Capacidade de aprendizaxe autónoma para emprender estudos posteriores
A74	Comprender as Teorías e Enfoques de Ciencia Política e da Administración
A75	Comprender o funcionamento das democracias contemporáneas e as súas "culturas políticas"
A81	Comprender a estrutura e o funcionamento dos sistemas políticos
A82	Comprender a estrutura e funcionamento das Institucións Políticas
B10	Saber emitir reflexións, xuízos e ideas sobre aspectos relativos ao ámbito político-administrativo, económico, social e xurídico
B15	Compromiso e defensa dos valores democráticos
B25	Capacidade de razoamento crítico e aceptación de ideas e críticas
B26	Compromiso cos Dereitos humanos, a igualdade, a xustiza e o desenvolvemento sustentable
B29	Disposición para traballar en equipo

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
☐ Entender o marco legal das institucións e a actividade que realizan no medio multinivel.	A26
☐ Coñecer o comportamento dos actores político-administrativos.	A29
☐ Entender as teorías e os enfoques da ciencia política e da administración.	A74
☐ Entender o funcionamento das democracias contemporáneas e as súas «culturas políticas».	A75
☐ Coñecer a estrutura e o funcionamento das institucións políticas.	A82
☐ Comprender a estrutura e o funcionamento dos sistemas políticos.	A81
☐ Ser capaz de aprender de forma autónoma a fin de emprender estudos posteriores.	A71
☐ Saber emitir reflexións, xuízos e ideas sobre aspectos relativos ao ámbito político-administrativo, económico, social e xurídico.	B10
☐ Demostrar compromiso e defensa dos valores democráticos.	B15
☐ Posuír capacidade de razoamento crítico e aceptar ideas e críticas.	B25
☐ Demostrar compromiso cos dereitos humanos, coa igualdade, coa xustiza e co desenvolvemento sustentable.	B26
☐ Ter disposición para traballar en equipo.	B29

Contidos

Tema	
1. Política e ciencia	a) Evolución histórica da reflexión científica sobre a política. b) Principais enfoques politolóxicos. c) Xeografía da ciencia política: áreas e subáreas

2. Política e poder	a) Concepto de política e poder. b) O poder político. c) A lexitimidade. d) O sistema político. Concepto e) O sistema político como contexto da administración pública
3. Estado	a) Orixe e evolución histórica. b) Transformacións e desafíos actuais. c) Definición e compoñentes estatais. d) A administración pública no marco estatal
4. Distribución territorial do poder político	a) Concepto e motivacións. b) Estado unitario. c) Federación e confederación. d) Tendencias actuais. e) Repercusións na administración pública
5. Separación de poderes	a) Consideracións xerais. b) Xefatura de estado: monarquía e república. c) Formas de goberno: parlamentarismo e presidencialismo. d) As formas de goberno e a administración pública.
6. Poder Lexislativo	a) Nacemento e evolución histórica. b) Parlamentos actuais: composición e funcións. c) Relacións entre os parlamentos e administración pública
7. Poder Executivo	a) Goberno: concepto e tipos. b) Composición e organización. c) Goberno e Administración pública.
8. Poder xudicial.	a) Composición e principios organizativos b) Tribunais e administración pública
9. Democracia	a) Aproximación conceptual. b) Democracia representativa. c) Eleccións e sistemas electorais. d) A administración pública nos sistemas non democráticos e democráticos.
10. Actores políticos	a) Partidos políticos. b) Grupos de interese e movementos sociais. c) Medios de comunicación. d) A administración pública no contexto do pluralismo político e social
11. Cultura política e ideoloxías políticas	a) Noción de cultura política. b) Ideoloxías políticas contemporáneas. c) A administración pública diante dos valores e ideoloxías.
12. Sistema internacional	a) Sistema internacional e estado b) Actores e procesos c) Globalización d) Rexionalización e) Cara un goberno mundial (ONU, OMC, FMI, G-20..)

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	25	7.5	32.5
Seminarios	15	30	45
Titoría en grupo	10	20	30
Probas de tipo test	2	20	22
Traballos e proxectos	0	18	18
Probas de autoavaliación	0	2.5	2.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Exposición, por parte do profesorado, dos contidos básicos da materia obxecto de estudo.
Seminarios	Actividade docente encamiñada a desenvolver un tema específico para afondar, complementar os contidos da materia e propiciar a discusión e o debate.
Titoría en grupo	Un grupo reducido de estudantes xúntase co profesorado para recibir asesoramento ou realizar actividades específicas relacionadas coa disciplina.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
--------------	------------

Seminarios	O alumnado empregará a atención personalizada para preparar os seminarios, titorías, traballos e probas.
Titoría en grupo	O alumnado empregará a atención personalizada para preparar os seminarios, titorías, traballos e probas.
Probas	Descrición
Probas de tipo test	O alumnado empregará a atención personalizada para preparar os seminarios, titorías, traballos e probas.
Probas de autoavaliación	O alumnado empregará a atención personalizada para preparar os seminarios, titorías, traballos e probas.
Traballos e proxectos	O alumnado empregará a atención personalizada para preparar os seminarios, titorías, traballos e probas.

Avaliación		
	Descrición	Cualificación
Sesión maxistral		0
	Participación activa.	
Seminarios	Participación activa.	0
Titoría en grupo	Participación e realización puntual das tarefas fixadas.	0
Probas de tipo test	Realización de probas sobre as principais partes da disciplina.	55
Traballos e proxectos	Elaboración de traballos encomendados polo profesorado sobre temas relativos á materia e orientados a mellorar a comprensión dos conceptos.	45

Outros comentarios sobre a Avaliación

NOTA IMPORTANTE: Os/as alumnos/as que non poidan asistir ás clases presenciais por motivos xustificadas (laborais, familiares e/ou situación de dependencia), previo acordo co profesor da materia e o Coordinador do Grao, podrán acollerse ao inicio do semestre ás **formulas alternativas de avaliación continua** semipresencial, consistentes en:

- a) Realización de actividades e exercicios a través da plataforma TEMA,
- b) Presencia activa nas tutorías marcadas polo profesor, e
- c) Elaboración dunha proba final obxectiva de valoración da aprendizaxe e adquisición das competencias da materia.

Bibliografía. Fontes de información

VALLÉS, Josep M^a, **Ciencia Política. Una introducción**, 8^a ed.,
 SODARO, Michael J., **Política y Ciencia Política. Una introducción**, Edición revisada,
 CAMINAL BADÍA, Miquel (coord.), **Manual de Ciencia Política**, 3^a ed.,
 HEYWOOD, Andrew, **Politics**, 4^a ed.,
 BALL, Alan R-PETERS, Guy, **Modern Politics and Government**, 7 ed.,
 COLOMER, Josep M^a, **Ciencia de la política**, 1^a ed.,
 Vallés, J M.-Ballart, X. (ed.), **Política para apolíticos**, 1^a,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Ciencia política II: Fundamentos de ciencia da administración/P04G090V01104
 Ciencia política III: Políticas públicas/P04G090V01204
 Ciencia política IV: Sistema político español e galego/P04G090V01205
 Institucións política-administrativas en perspectiva comparada/P04G090V01905
 Participación política e sociedade civil/P04G090V01907

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Economía: Empresa: Contabilidade financeira				
Materia	Economía: Empresa: Contabilidade financeira			
Código	P04G090V01201			
Titulación	Grao en Dirección e Xestión Pública			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	2c
Lingua de impartición				
Departamento	Economía financeira e contabilidade			
Coordinador/a	López Corrales, Francisco Javier			
Profesorado	López Corrales, Francisco Javier			
Correo-e	corrales@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	O principal obxectivo da contabilidade financeira neste primeiro curso é iniciar o estudantado nos aspectos xerais da linguaxe contable, de maneira que coñeza os trazos habituais das anotacións de maior relevancia, coa finalidade de elaborar e comprender estados informativos que sinteticen o proceso contable.			

Competencias de titulación

Código	
A2	Coñecer procesos de obtención, elaboración, análise e interpretación de datos para a toma de decisións
A32	Coñecer os métodos de xestión da información das AAPP
A43	Coñecer e dominar a metodoloxía das Ciencias Sociais e Técnicas Investigación Social
A45	Coñecer como se desenvolve un proceso contable no ámbito do sector público
B24	Habilidades para relacións interpersoais e capacidade relacional
B27	Vocación de servizo público
B28	Defensa da ética profesional
B29	Disposición para traballar en equipo

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
☐ Desenvolver o proceso contable no seo empresarial, analizar e interpretar os datos etc.	A32
☐ Adquirir as competencias contables básicas, normativa legal; coñecer o rexistro dos feitos contables; coñecer como se desenvolve un ciclo contable etc.	A2
☐ Coñecer como se desenvolve un ciclo contable no sector privado.	A45
☐ Saber aplicalo a unha entidade de carácter privado.	A43
☐ Amosar disposición para traballar en equipo.	B29
☐ Demostrar habilidades para relacións interpersoais e capacidade relacional.	B24
☐ Posuír vocación de servizo público.	B27
☐ Defender la ética profesional.	B28

Contidos

Tema	
1. A actividade económica e a información contable	1.1. A actividade económica e a necesidade de información 1.2. Os usuarios da información contable 1.3. Concepto e división da contabilidade 1.4. Características e requisitos da información contable
2. A teoría do patrimonio	2.1. A riqueza ou o patrimonio da empresa: os elementos patrimoniais 2.2. A identidade contable: activo e pasivo 2.3. As masas patrimoniais: criterios de agregación 2.4. Análise do activo ou capital económico e do patrimonio neto e pasivo ou capital financeiro. 2.5. O balance de situación: expresión do equilibrio patrimonial
3. O método contable	3.1. O método contable: estrutura e obxectivos 3.2. A dinámica empresarial: feitos económicos e feitos contables 3.3. O principio da dualidade 3.4. Tipos de feitos contables permutativos, modificativos e mixtos 3.5. Cambios no neto patrimonial: o resultado contable

4. A representación contable: a conta e os libros de contabilidade	4.1. A conta como instrumento de representación contable: estrutura, terminoloxía e diferentes criterios de clasificación 4.2. Teorías do funcionamento das contas 4.3. Soporte material da información contable: os libros de contabilidade 4.4. Introducción á operatoria contable: rexistro dos feitos contables
5. O ciclo contable	5.1. Exercicio económico e ciclo contable: fases 5.2. Fase de apertura 5.3. Fase de desenvolvemento 5.4. Fase de conclusión
6. A regulación contable. O Plan xeral de contabilidade: estrutura e marco conceptual	6.1. A normativa contable no Código de Comercio 6.2. O Plan xeral de contabilidade e outras leis que regulan as prácticas contables 6.3. As Normas internacionais de contabilidade e o novo Plan xeral de contabilidade 6.4. O marco conceptual da contabilidade
7. O IVE, o resultado: gastos e ingresos	7.1. Contabilización do IVE nas operacións de explotación 7.2. Concepto de resultado: gastos de explotación e financeiros, e ingresos de explotación e financeiros 7.3. Aplicación do resultado
8. Introducción a la contabilidad pública	8.1 Marco legal de la contabilidad pública en España 8.2 El Plan General de Contabilidad Pública. El marco conceptual 8.3. Desarrollo de un ciclo contable en el ámbito económico-patrimonial 8.4 Las cuentas anuales en el sector público

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Prácticas de laboratorio	5	0	5
Seminarios	10	30	40
Estudo de casos/análises de situacións	10	20	30
Sesión maxistral	25	35	60
Outras	0	9	9
Traballos e proxectos	0	6	6

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Prácticas de laboratorio	Traballo dirixido polo profesorado de técnicas de grupo participativas mediante programas informáticos: a existencia de instrumentos de apoio e equipos de transmisión de datos informáticos fai necesario e imprescindible o entendemento e manexo dos programas que os sustentan.
Seminarios	As titorías realizaranse en grupo para resolver problemas, dirixir traballos etc. O uso da plataforma permitiranos unha comunicación case continua entre o profesorado e o estudantado e entre estes a través do correo electrónico. Así mesmo, o alumnado pode acceder ao persoal docente no seu horario de titorías académicas para resolver dúbidas sobre a materia e os seus contidos. Asistencia e presentación por parte do estudantado dun resumo ou recensión sobre un texto ou tema a un grupo reducido de compañeiros/as que formularán preguntas ao finalizar. Trátase de dirixir a cada estudante nas actividades orientadas á aprendizaxe. O modelo que se aplicará é o «investigador», de forma que a actividade do alumnado se centrará na investigación, localización, análise, manipulación, elaboración e retorno da información. A elaboración de traballos para o estudo da materia centrarase niso.
Estudo de casos/análises de situacións	A realización de traballos, en teoría, ten como finalidade, ademais de motivar o estudantado na actividade de investigación, análises e interiorización da información, o fomentar as relacións persoais, compartir os problemas, as expectativas e as solucións ao traballar con outra xente.
Sesión maxistral	Utilizarase o modelo de «lección maxistral» sobre todo nas clases teóricas, dado que este modelo ofrécelle a posibilidade ao profesorado de incidir no máis importante de cada tema, dominar o tempo de exposición e presentar unha determinada forma de traballar e estudar a materia. Tamén se utilizará o modelo «participativo» nalgúns temas teóricos e sobre todo nas clases prácticas, nas cales pretendemos primar a comunicación entre o estudantado e entre eles e o profesorado. O alumnado organizado en grupos preparará unha parte do programa teórico da materia e exporállela aos seus compañeiros na clase. Competencias que debe adquirir o estudantado: coñecer como se desenvolve un proceso contable no ámbito do sector público.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
--------------	------------

Prácticas de laboratorio Empregarase un programa de contabilidade mediante o cal se realizarán as distintas prácticas de ordenador. Intentarase que cada estudante utilice unha computadora.

Avaliación		
	Descrición	Cualificación
Outras	Evaluación continua: Exámenes periódicos por temas o grupos homogéneos de temas, bien mediante prueba escrita o pruebas orales que pueden ser a nivel individual o en grupo. Esta forma de evaluar exige la asistencia a clase. Los alumnos que superen todas las pruebas no tendrán que realizar ningún examen final. Los alumnos que con carácter excepcional y, por motivos justificados, no puedan asistir a clase se les realizará un plan especial de evaluación.	90
Traballos e proxectos	Trabajo final que contenga buena parte del contenido de la materia; dicho trabajo será realizado en grupo y será expuesto en clase.	10

Outros comentarios sobre a Avaliación

La prueba de evaluación del mes de julio, se valorará de 0 a 10 puntos, debiendo obtener un mínimo de 5 puntos para superarla.

Los alumnos que no hayan superado la asignatura en el curso correspondiente, tendrán que comenzar de nuevo la evaluación continua en el curso siguiente.

Bibliografía. Fontes de información

Plan General de Contabilidad R.D. 1514/2007, de 16 de Noviembre., BOE de 20 de Noviembre de 2007,

Enriqueta Gallego Díez y Mateo Vara y Vara, **Manual Práctico de Contabilidad Financiera**, Ed. Pirámide,

Antonio Socías Salvá, Patricia Horrach Roselló y otros, **Contabilidad Financiera**, Ed. Pirámide,

Plan General de Contabilidad Pública, Ed. Tecnos,

Francisco López- Corrales, **Normas de registro y valoración: aplicaciones prácticas e implicaciones fiscales**, Lex Nova- Thomson Reuters,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Contabilidade pública/P04G090V01601

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Dereito financeiro e tributario/P04G090V01304

Técnicas de xestión orzamentaria/P04G090V01605

Prácticas externas: Prácticas en institucións, empresas e organizacións públicas/P04G090V01981

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Socioloxía: Estrutura social contemporánea				
Materia	Socioloxía: Estrutura social contemporánea			
Código	P04G090V01202			
Titulación	Grao en Dirección e Xestión Pública			
Descritores	Creditos ECTS 6	Sinale FB	Curso 1	Cuadrimestre 2c
Lingua de impartición				
Departamento	Socioloxía, ciencia política e da administración e filosofía			
Coordinador/a	Durán Vázquez, José Francisco			
Profesorado	Durán Vázquez, José Francisco Lage Picos, Jesús Adolfo			
Correo-e	joseduran@uvigo.es			
Web	http://http://www.csc.uvigo.es/			
Descrición xeral	A materia de Estructura Social Contemporánea propón posibilitar o achegamento e asimilación de nocións, conceptos e teorías relacionados coa estrutura social, a través da reflexión, discusión e o estudo, ademais de iniciar no análise e interpretación das características socio-estruturais das sociedades contemporáneas.			

Competencias de titulación

Código	
B10	Saber emitir reflexións, xuízos e ideas sobre aspectos relativos ao ámbito político-administrativo, económico, social e xurídico
B11	Capacidade de aprendizaxe autónoma para emprender estudos posteriores
B15	Compromiso e defensa dos valores democráticos
B21	Compromiso social e asertividade
B22	Capacidade de persuasión e de comunicación oral e escrita en linguas vernáculos
B23	Capacidade de resolución de problemas
B24	Habilidades para relacións interpersoais e capacidade relacional
B25	Capacidade de razoamento crítico e aceptación de ideas e críticas
B26	Compromiso cos Dereitos humanos, a igualdade, a xustiza e o desenvolvemento sustentable
B28	Defensa da ética profesional

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Saber emitir reflexións, xuízos e ideas sobre aspectos relativos ao ámbito político-administrativo, económico, social e xurídico.	B10
Dominar a aprendizaxe autónoma a fin de emprender estudos posteriores.	B11
Comprometerse e defender os valores democráticos.	B15
Posuír compromiso social e asertividade.	B21
Dominar a habilidade de persuasión e para a comunicación oral e escrita nas linguas vernáculos e estranxeiras.	B22
Amosar capacidade para resolver problemas.	B23
Adquirir habilidades para manter relacións interpersoais e capacidade relacional.	B24
Evidenciar razoamento crítico e aceptación de ideas e críticas.	B25
Manifestar compromiso cos dereitos humanos, coa igualdade, coa xustiza e co desenvolvemento sostible.	B26
Defender a ética profesional.	B28

Contidos

Tema	
Tema I □ Conceptos e perspectiva histórica	1. Os conceptos de estrutura social 2. Os sistemas de estratificación
Tema II □ Teorías da estratificación social	1. As teorías clásicas da estratificación social 2. As perspectivas contemporáneas da estratificación social
Tema III □ As dimensións da estratificación social	1.Desigualdade social, renda e riqueza 2.Xénero e desigualdade 3.A mobilidade social
Tema IV □ Emprego e estratificación social	1. Os cambios nos modelos produtivos 2. Traballo postfordista e globalización dos mercados de traballo 3. Mercados de traballo e estratificación social

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	19.6	0	19.6
Estudo de casos/análises de situacións	24	24	48
Resolución de problemas e/ou exercicios	0	48	48
Probas de tipo test	1	33.4	34.4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	En cada unha das sesións maxistrais desenvolveranse os contidos conceptuais e teóricos correspondentes a cada un dos temas en que se estrutura a disciplina.
Estudo de casos/análises de situacións	En cada tema en que se estruturan os contidos do programa, introduciranse lecturas básicas para adquirir as competencias contempladas na guía, prestando atención aos efectos da desigualdade, a dominación e o poder. Ferramenta básica no proceso de aprendizaxe e comunicación entre o alumno e o docente será a plataforma de teledocencia. Os contidos da materia na plataforma de teledocencia permiten acceder a materiais e exercicios de avaliación e seguimento da lectura, comprensión e asimilación dos contidos impartidos.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Nas sesións maxistrais o persoal docente resolverá as dúbidas que ao alumnado se lle poidan presentar no curso da explicación da materia. Comentaránse nas clases de grupos reducidos os estudos de casos e análises de situacións, prestando apoio para aclarar dúbidas e resolver problemas e exercicios. Cada unha destas atencións personalizadas poderán ser complementadas, cando o alumnado así o requira, coas horas de atención tutorial.
Estudo de casos/análises de situacións	Nas sesións maxistrais o persoal docente resolverá as dúbidas que ao alumnado se lle poidan presentar no curso da explicación da materia. Comentaránse nas clases de grupos reducidos os estudos de casos e análises de situacións, prestando apoio para aclarar dúbidas e resolver problemas e exercicios. Cada unha destas atencións personalizadas poderán ser complementadas, cando o alumnado así o requira, coas horas de atención tutorial.
Probas	Descrición
Probas de tipo test	Nas sesións maxistrais o persoal docente resolverá as dúbidas que ao alumnado se lle poidan presentar no curso da explicación da materia. Comentaránse nas clases de grupos reducidos os estudos de casos e análises de situacións, prestando apoio para aclarar dúbidas e resolver problemas e exercicios. Cada unha destas atencións personalizadas poderán ser complementadas, cando o alumnado así o requira, coas horas de atención tutorial.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Nas sesións maxistrais o persoal docente resolverá as dúbidas que ao alumnado se lle poidan presentar no curso da explicación da materia. Comentaránse nas clases de grupos reducidos os estudos de casos e análises de situacións, prestando apoio para aclarar dúbidas e resolver problemas e exercicios. Cada unha destas atencións personalizadas poderán ser complementadas, cando o alumnado así o requira, coas horas de atención tutorial.

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Sesión maxistral	Asistencia e participación nas clases maxistrais presenciais.	5
Estudo de casos/análises de situacións	Asistencia e participación nas clases prácticas na que se comenten e resolvan problemas e exercicios.	5
Resolución de problemas e/ou exercicios	Resolución pautada polo docente de exercicios de recensión crítica ou de resposta a cuestións suscitadas respecto dos materiais proporcionados a través da plataforma de teledocencia. O final do cuadrimestre é prerequisite para a avaliación na materia a entrega do portfolio de evidencias cos exercicios realizados.	40
Probas de tipo test	Exame: conxunto de preguntas tipo test e de resposta curta de avaliación do grao de adquisición de competencias conceptuais e teóricos básicos da materia.	50

Outros comentarios sobre a Avaliación

Bibliografía. Fontes de información

- KERBO, H.R., **Estratificación y desigualdad. El conflicto de clases en perspectivas histórica y comparada**, Madrid, Mc Graw-Hill, 1998,
- MACIONIS J. J.; PLUMMER, K., **Sociología**, Madrid, Prentice Hall, 2011,
- MARTÍN, M.; ALGARRA, A.; ESCOT, L.; FERNÁNDEZ, J.A., **La situación profesional de las mujeres en las administraciones públicas**, Madrid: INAP, Instituto de la Mujer, 2004. En web: <http://www.inap.map.es/inapweb/pdfs/mujeri.pdf>,
- MEDINA NUÑEZ, I., **"Estado Benefactor y reforma del Estado"**, Espiral, Estudios sobre Estado y Sociedad. Vol. IV, nº 11, enero-abril, 1998, pp. 23-45.,
- GONZÁLEZ, J.J.; REQUENA, M. (eds.), **Tres décadas de Cambio Social en España**, Madrid, Alianza Editorial, 2005,
- ESPING-ANDERSEN, G., **Los tres mundos del Estado del Bienestar**, Valencia. Edicions Alfons El Magnànim,
- REQUENA SANTOS, Felix, **1900-2000: un siglo de cambios en la estratificación social española**, DURÁN, M.A. et al. (Org.), Estructura y Cambio Social. Homenaje a Salustiano del Campo, Madrid, CIS,,
- GONZÁLEZ, J.J., **Clases Sociales: estudio comparativo de España y la Comunidad de Madrid 1991**, Madrid, Consejería de Economía, Departamento de Estadística, Comunidad de Madrid, 1992,
- GIDDENS, A., **Sociología**, Madrid, Alianza Editorial, 2010,
- BERNARDI, Frabizio, **"Movilidad social y dinámicas familiares. Una aplicación al estudio de la emancipación familiar en España"**, Rev. Internacional de Sociología (RIS), Vol LXV, nº 48, sept.-dic. 2007, pp. 33-54.,
- BAUMAN, Zygmunt, **Vidas desperdiciadas: la modernidad y sus parias.**, Barcelona, Paidós, 2005.,
- SOLÉ, C.; PARELLA, S., **"Nuevas expresiones de la maternidad. Las madres con carreras profesionales exitosas"**, Rev. Española de Sociología (RES), nº 4, 2004, pp. 67-92.,
- CENTRO DE ESTUDIOS DEL CAMBIO SOCIAL, **"Informe España 2009: una interpretación de su realidad social"**, Madrid: Fundación Encuentro, Anuario nº 16, 2009,
-

Recomendaciones

Outros comentarios

É imprescindible a realización das lecturas dos textos básicos recomendados para o seguemento da materia, e aconsellable a asistencia e participación activa nas clases, así como a realización dos exercicios propostos.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Estatística: Introducción á estatística administrativa				
Materia	Estatística: Introducción á estatística administrativa			
Código	P04G090V01203			
Titulación	Grao en Dirección e Xestión Pública			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Estatística e investigación operativa			
Coordinador/a	Vidal Puga, Juan José			
Profesorado	Vidal Puga, Juan José			
Correo-e	vidalpuga@uvigo.es			
Web	http://faitic.uvigo.es			
Descrición xeral	Nesta materia trátase de dar a coñecer aos alumnos nocións básicas de estatística para a súa aplicación no contexto da xestión e da administración pública.			

Competencias de titulación

Código	
A2	Coñecer procesos de obtención, elaboración, análise e interpretación de datos para a toma de decisións
A27	Coñecer métodos, modelos e técnicas de datos cualitativos e cuantitativos (estadísticos)
A32	Coñecer os métodos de xestión da información das AAPP
A52	Operar con datos cualitativos e cuantitativos para procesos de xestión e dirección pública
A63	Saber aplicar métodos, modelos e técnicas de datos cualitativos e cuantitativos (estadísticos)
B11	Capacidade de aprendizaxe autónoma para emprender estudos posteriores
B23	Capacidade de resolución de problemas
B25	Capacidade de razoamento crítico e aceptación de ideas e críticas

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
☐ Coñecer métodos, modelos e técnicas de datos cualitativos e cuantitativos (estadísticos).	A27
☐ Identificar procesos de obtención, elaboración, análise e interpretación de datos para a toma de decisións.	A2
☐ Coñecer os métodos de xestión da información das AA. PP.	A32
☐ Operar con datos cualitativos e cuantitativos para procesos de xestión e dirección pública.	A52
☐ Saber aplicar métodos, modelos e técnicas de datos cualitativos e cuantitativos (estadísticos).	A63
☐ Dominar a aprendizaxe autónoma a fin de emprender estudos posteriores.	B11
☐ Ser capaz de resolver problemas.	B23
☐ Demostrar capacidade de razoamento crítico e aceptación de ideas e críticas.	B25

Contidos

Tema	
Tema 1. Poboación, mostra e variables	Conceptos básicos. Poboación, mostra, tipos de variables.
Tema 2. Análise de datos unidimensionais	Táboas de frecuencias, representacións gráficas, series temporais, parámetros, estadísticos, estimadores, principais medidas analíticas unidimensionais (posición, dispersión e forma).
Tema 3. Análise de datos bidimensionais	Táboas de dobre entrada, representacións gráficas, principais medidas de correlación e asociación.
Tema 4. Estatística pública	Organización da actividade estatística nas administracións: locais, estatais e europeas. Lexislación. Principais operacións estatísticas.
Tema 5. Mostraxe. Introducción aos números Índices.	Mostraxe. Números Índices. Principais indicadores nas administracións públicas
Tema 6. Introducción á informática aplicada á estatística	Introducción ó manexo de follas de cálculo con funcións estatísticas. Resolución de casos prácticos. Uso de ferramentas de aprendizaxe colaborativa.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introductorias	1	0	1

Sesión maxistral	15	0	15
Resolución de problemas e/ou exercicios	14	0	14
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	0	105	105
Prácticas en aulas de informática	9	0	9
Probas de resposta curta	3	0	3
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	3	0	3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Explicación por parte do docente do desenvolvemento e avaliación da materia. Aclaración de dúbidas.
Sesión maxistral	Exposición por parte do docente dos contidos teóricos da materia obxecto de estudo.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Resolución de problemas e/ou exercicios relacionados coa materia, de forma individual ou en grupo, baixo a supervisión do docente.
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	Resolución de problemas e/ou exercicios propostos relacionados coa materia.
Prácticas en aulas de informática	Explicación por parte do docente do uso das ferramentas informáticas aplicadas á estatística.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	Resolución de dúbidas e seguimento do traballo.
Sesión maxistral	Resolución de dúbidas e seguimento do traballo.
Prácticas en aulas de informática	Resolución de dúbidas e seguimento do traballo.
Actividades introdutorias	Resolución de dúbidas e seguimento do traballo.

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Probas de resposta curta	Avaliación dos coñecementos teóricos tratados en clase.	40
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	Utilización de ferramentas informáticas para pór en práctica os coñecementos teóricos tratados en clase.	60

Outros comentarios sobre a Avaliación

Outros comentarios:

Realizaranse dous exames parciais ao longo do curso, ademais do exame final nas datas oficiais. A cualificación final será a media do tres exames. É necesario obter un 3.75 en cada un dos exames parciais. Se nun exame parcial obtense menos de 3.75, deberá recuperarse esa parte no exame final.

Con carácter excepcional, e sempre previa consulta co docente, podería considerarse a realización dalgún destes exames utilizando o horario de tutoría.

Segunda convocatoria: A segunda convocatoria constará dun único exame a realizar na aula de informática, onde se avaliará tanto a resposta a exercicios teóricos como a probas prácticas.

Importante: Non se gardará cualificación algunha para futuras convocatorias.

Bibliografía. Fontes de información

Vidal Puga J., **Apuntes de clase**,
V. Alba Fernández e A. Muñoz Vázquez, **Introducción a la Estadística Pública**, 2000,
R. Cao e outros autores, **Introducción a la estadística y sus aplicaciones**, 2001,
F.J. Martín Pliego, **Introducción a la Estadística económica y empresarial: teoría y práctica**, 2005,
D. Peña Sánchez de Rivera e J. Romo Urroz, **Introducción a la Estadística para las ciencias sociales**, 1999,
GUGLER, **Manual de OpenOffice Calc**, 2006,

Recomendacións**Materias que continúan o temario**

Metodoloxías e técnicas de investigación social aplicadas ás administracións públicas/P04G090V01604

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Ciencia política III: Políticas públicas				
Materia	Ciencia política III: Políticas públicas			
Código	P04G090V01204			
Titulación	Grao en Dirección e Xestión Pública			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	2c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Socioloxía, ciencia política e da administración e filosofía			
Coordinador/a	Mahou Lago, Xosé María			
Profesorado	Mahou Lago, Xosé María			
Correo-e	xmahou@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	O obxectivo xeral desta materia é achegarlle ao alumnado os conceptos básicos e a metodoloxía de elaboración, execución e avaliación das políticas públicas coa intención de que, por unha banda, afonde na lóxica do proceso político-administrativo no seu conxunto e, por outra, se familiarice coas ferramentas que a ciencia política pon á disposición dos profesionais para aumentar a eficacia do proceso de elaboración e realización de programas públicos.			
	En definitiva, ao final do curso, o alumnado poderá:			
	☐ Definir e documentar ordenadamente as diferentes definicións que nun momento dado se poidan establecer sobre un problema público.			
	☐ Identificar o público obxectivo dun programa e o público interesado dunha iniciativa pública.			
	☐ Recoñecer e valorar as solucións alternativas a un problema.			
	☐ Valorar os produtos e resultados dunha actuación pública.			
	☐ Coñecer os diferentes tipos de avaliación e a súa aplicación a cada fase do proceso de políticas públicas.			

Competencias de titulación	
Código	
A2	Coñecer procesos de obtención, elaboración, análise e interpretación de datos para a toma de decisións
A59	Saber aplicar a metodoloxía das Ciencias Sociais e das Técnicas de Investigación Social
B1	Capacidade para planificar, implantar, avaliar e analizar políticas públicas
B8	Capacidade para aplicar e interpretar políticas públicas sectoriais en diferentes niveis de goberno
B9	Saber aplicar a metodoloxía da Análise de Políticas Públicas
B21	Compromiso social e asertividade
B22	Capacidade de persuasión e de comunicación oral e escrita en linguas vernáculos
B25	Capacidade de razoamento crítico e aceptación de ideas e críticas

Competencias de materia	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
☐ Coñecer procesos de obtención, elaboración, análise e interpretación de datos para a toma de decisións.	A2
☐ Ser capaz de planificar, implantar, avaliar e analizar políticas públicas.	B1
☐ Demostrar aptitude para aplicar e interpretar políticas públicas sectoriais en diferentes niveis de goberno.	B8
☐ Saber aplicar a metodoloxía da análise de políticas públicas.	B9
☐ Manifestar compromiso social e asertividade.	B21
☐ Amosar facultade de persuasión e para a comunicación oral e escrita en linguas vernáculos e estranxeiras.	B22
☐ Ter capacidade de razoamento crítico e aceptación de ideas e críticas.	B25
☐ Demostrar aptitude para aplicar e interpretar políticas públicas sectoriais en diferentes niveis de goberno.	A59

Contidos	
Tema	
Tema 1. As políticas públicas	1.1. As políticas públicas no seu contexto. O estado de benestar e a superación do modelo weberiano. 1.2. Orixe e desenvolvemento dos estudos das políticas públicas. 1.3. Definición de política pública. Tipos de políticas públicas. 1.4. Fases das políticas públicas.

Tema 2. Os actores do proceso de políticas públicas	2.1. Definición de actor. Recursos, obxectivos e roles. 2.2.As políticas como interacción entre actores: pluralismo, corporativismo e redes. 2.3.Liderado e negociación no proceso político.
Tema 3. Definición do problema	3.1. A axenda política: a conversión do problema social en asunto público 3.2. A construción do problema "político"
Tema 4. Deseño e formulación das políticas públicas. A toma de decisión	4.1. Alternativas de acción: a análise prospectiva e a fixación dos obxectivos e medidas. 4.2. A toma de decisión: os modelos racional e incremental.
Tema 5. Implementación das políticas públicas	5.1. Definición de implementación. 5.2. Evolución dos estudos de implementación. Os modelos "top-down" e "bottom-up".
Tema 6. A avaliación das políticas públicas	6.1. Definición e obxectivos da avaliación. 6.2. Tipos de avaliación e utilidades

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Seminarios	12	0	12
Resolución de problemas e/ou exercicios	12	0	12
Sesión maxistral	31	44	75
Probas de tipo test	1	0	1
Resolución de problemas e/ou exercicios	0	49	49
Outras	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Seminarios	Actividades enfocadas ao traballo sobre un tema específico, que permiten afondar ou ampliar os contidos da materia. Pódense empregar como complemento das clases teóricas.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Actividade en que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa disciplina. O alumnado debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, o uso de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase utilizar como complemento da lección maxistral.
Sesión maxistral	□ Exposición por parte do profesorado dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto que ten que desenvolver o alumnado. □ Aprendizaxe colaborativa: enfoque interactivo de organización do traballo na aula no cal o estudantado é responsable da súa aprendizaxe e da dos seus compañeiros nunha estratexia de responsabilidade compartida para atinxir metas e incentivos de grupo. É tanto un método, que se utilizará entre outros, como un enfoque global do ensino, unha filosofía.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Resolución de dúbidas do alumnado en relación a algún aspecto da materia (contido, traballo ou prácticas), así como atender ás súas necesidades e consultas relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa disciplina, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade desenvolverase de forma presencial (directamente na aula e nos momentos que o profesorado ten asignados a titorías de despacho) ou de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual).
Seminarios	Resolución de dúbidas do alumnado en relación a algún aspecto da materia (contido, traballo ou prácticas), así como atender ás súas necesidades e consultas relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa disciplina, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade desenvolverase de forma presencial (directamente na aula e nos momentos que o profesorado ten asignados a titorías de despacho) ou de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual).
Resolución de problemas e/ou exercicios	Resolución de dúbidas do alumnado en relación a algún aspecto da materia (contido, traballo ou prácticas), así como atender ás súas necesidades e consultas relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa disciplina, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade desenvolverase de forma presencial (directamente na aula e nos momentos que o profesorado ten asignados a titorías de despacho) ou de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual).

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Probos de tipo test	Test para avaliar as competencias adquiridas polo alumnado que inclúe 20 preguntas pechadas -con diferentes alternativas de resposta- e preguntas abertas. O valor de cada pregunta é de 0,15 puntos. Por cada 3 preguntas mal contestadas restarase 1 pregunta ben. O alumnado deberá obter no exame un mínimo de 1,25 puntos para sumar o resto dos criterios.	30
Resolución de problemas e/ou exercicios	Proba na que o alumno debe solucionar unha serie de problemas e/ou exercicios nun tempo/condicións establecido/as polo profesor. Desta maneira, o alumno debe aplicar os coñecementos que adquiriu. A aplicación desta técnica pode ser presencial e non presencial. Pódense empregar diferentes ferramentas para aplicar esta técnica como, por exemplo, chat, correo, foro, audioconferencia, videoconferencia, etc.	60
Outras	Asistencia e participación na aula.	10

Outros comentarios sobre a Avaliación

O estudantado que acredite estar traballando en horas de clase poderá optar pola modalidade semipresencial. Neste caso débese pór en contacto co profesor da materia ao longo das 2 primeiras semanas de comezo do curso. Nesta modalidade a avaliación será como segue:

- Proba tipo test (28 preguntas cun valor de 0,25 cada unha): 70 %
- Traballos e proxectos adaptados: 30 %

Bibliografía. Fontes de información

Aguilar Villanueva, **La hechura de las políticas**, México DC: Miguel Angel Porrúa,
Aguilar Villanueva (editor), **La implementación de las Políticas Públicas**, México DC: Miguel Angel Porrúa,
Bañón, Rafael & Carrillo, Ernesto, **La nueva Administración Pública**, Madrid: Alianza Editorial,
Grau, Mireia & Mateos, Araceli (eds.), **Análisis de políticas públicas en España: enfoques y casos**, Valencia: Tirant lo Blanch,
Meny, Yves & Thoenig, Jean-Claude, **Las políticas públicas**, Barcelona: Ariel,
Moran, Michel; Rein, Martin; Goodin, Robert, **The Oxford Handbook of Public Policy**, Oxford: Oxford University Press,
Pérez Sánchez, Margarita (ed.), **Análisis de políticas públicas**, Granada: Universidad de Granada,
Subirats, Joan; Knoepfel, Perter; Larrue, Corinne; Varone, Frédéric, **Análisis y gestión de políticas públicas**, Barcelona: Ariel,
Subirats, Joan, **Análisis de políticas públicas y eficacia de la Administración**, Madrid: MAP,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Avaliación de políticas, programas e proxectos públicos/P04G090V01901
Xestión de proxectos no ámbito autonómico e local/P04G090V01911
Modelos de mellora continua nas administracións públicas e no sector non lucrativo/P04G090V01906
Participación política e sociedade civil/P04G090V01907

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Ciencia política I: Introducción á ciencia política/P04G090V01105
Ciencia política II: Fundamentos de ciencia da administración/P04G090V01104
Ciencia política IV: Sistema político español e galego/P04G090V01205

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Ciencia política IV: Sistema político español e galego				
Materia	Ciencia política IV: Sistema político español e galego			
Código	P04G090V01205			
Titulación	Grao en Dirección e Xestión Pública			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	2c
Lingua de impartición				
Departamento	Socioloxía, ciencia política e da administración e filosofía			
Coordinador/a	López Mira, Álvaro Xose			
Profesorado	López Mira, Álvaro Xose			
Correo-e	almira@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral				

Competencias de titulación

Código	
A75	Comprender o funcionamento das democracias contemporáneas e as súas "culturas políticas"
A81	Comprender a estrutura e o funcionamento dos sistemas políticos
A82	Comprender a estrutura e funcionamento das Institucións Políticas
B10	Saber emitir reflexións, xuízos e ideas sobre aspectos relativos ao ámbito político-administrativo, económico, social e xurídico
B11	Capacidade de aprendizaxe autónoma para emprender estudos posteriores
B15	Compromiso e defensa dos valores democráticos
B25	Capacidade de razoamento crítico e aceptación de ideas e críticas
B26	Compromiso cos Dereitos humanos, a igualdade, a xustiza e o desenvolvemento sustentable

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
☐ Comprender o funcionamento das democracias contemporáneas e as súas «culturas políticas».	A75 A81 A82
☐ Coñecer a estrutura e o funcionamento dos sistemas políticos.	A81
☐ Entender a estrutura e o funcionamento das institucións políticas.	A82
☐ Saber emitir reflexións, xuízos e ideas sobre aspectos relativos ao ámbito político-administrativo, económico, social e xurídico.	B10
☐ Posuír capacidade para aprender de forma autónoma a fin de emprender estudos posteriores.	B11
☐ Comprometerse e defender os valores democráticos.	B15
Capacidade de razoamento crítico e aceptación de ideas e críticas	B25
Compromiso cos Dereitos humanos, a igualdade, a xustiza e o desenvolvemento sustentable	B26

Contidos

Tema

As historias políticas española e galega.

Institucións estatais e autonómicas de Galicia. As dinámicas políticas española e galega.

- 1.- A formación do sistema político español
- 2.- Trazos políticos xerais da Constitución de 1978
- 3.- A monarquía republicana do actual sistema político español
- 4.- O poder lexislativo: as Cortes Xerais
- 5.- O poder executivo: o Goberno
- 6.- O poder xudicial: a Xudicatura
- 7.- Outras institucións públicas relevantes do Estado español
- 8.- A irreformabilidade constitucional española
- 9.- Gobernos autonómicos e gobernos locais
- 10.- Partidos e sistemas de partidos españois
- 11.- Os grupos de presión españois
- 12.- Os sistemas electorais en España
- 13.- A política exterior española
- 14.- O sistema político galego. Historia e institucións
- 15.- O sistema político galego. Actores e eleccións

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Seminarios	10	0	10
Presentacións/exposicións	10	50	60
Saídas de estudo/prácticas de campo	5	0	5
Sesión maxistral	25	0	25
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	1	49	50

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Seminarios	Actividades enfocadas ao traballo sobre un tema específico, que permiten afondar ou complementar os contidos da materia.
Presentacións/exposicións	Exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes
Saídas de estudo/prácticas de campo	Actividades de aplicación de coñecementos desenvolvidas en espazos non académicos exteriores
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Nesta materia ningún apartado queda exceptuado da atención personalizada, aínda que conveña indicar que as horas máis axeitadas serán as de titorías oficiais.
Seminarios	Nesta materia ningún apartado queda exceptuado da atención personalizada, aínda que conveña indicar que as horas máis axeitadas serán as de titorías oficiais.
Presentacións/exposicións	Nesta materia ningún apartado queda exceptuado da atención personalizada, aínda que conveña indicar que as horas máis axeitadas serán as de titorías oficiais.
Probas	Descrición
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Nesta materia ningún apartado queda exceptuado da atención personalizada, aínda que conveña indicar que as horas máis axeitadas serán as de titorías oficiais.

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Seminarios	Rexerán os mesmos criterios de avaliación que na sesión maxistral	Ata 15
Presentacións/exposicións	Valorarase a capacidade de redacción de traballos e a súa presentación pública (individual ou en grupo), con criterios como a orixinalidade, o manexo de fontes, o establecemento de elementos relacionais con outros aspectos do programa e a capacidade de establecer comparacións con outros sistemas políticos	Ata 30

Sesión maxistral	Valoraranse a asistencia proactiva (penalizándose a negativa), a capacidade de atención e asimilación conceptual, a actitude persoal e a participación coherente no seguimento da programación	Ata 15
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Valorarase a capacidade de expresión escrita, a capacidade de síntese conceptual e a capacidade de relación entre ámbitos temáticos do programa	Ata 40

Outros comentarios sobre a Avaliación

Este modelo de avaliación e as súas metodoloxías serán aplicables para os estudantes que escollan a opción de presencialidade. Quen, xustificadamente, opte pola modalidade de semipresencialidade, avaliarase en función da proba de desenvolvemento e a realización de traballos fóra da aula e/ou de probas obxectivas efectuadas virtualmente a través da plataforma. Os casos particulares distintos destes dous supostos, deberán tratarse co profesor da materia para poder acomodar a avaliación ás necesidades do estudante.

Os criterios de avaliación serán idénticos para as dúas probas do curso

Bibliografía. Fontes de información

Álvaro Xosé López Mira, **Sistema político español e galego**,

Paloma Román (coord.), **Sistema político español**, 2ª,

Manuel Alcántara-Antonia Martínez (eds.), **Política y Gobierno en España**, 2ª,

Argimiro Rojo Salgado, **O Galeguismo a través dos seus textos e documentos políticos**,

Varios, **O sistema político galego. As institucións**,

Antonio Torres del Moral, **Constitucionalismo histórico español**,

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Ciencia política I: Introducción á ciencia política/P04G090V01105